

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

147

Vragen van het lid **Van Velzen** (SP) aan de staatssecretaris van Defensie en de minister van Economische Zaken over *een JSF-ondersteuningscentrum in Nederland*. (Ingezonden 24 februari 2003)

- 1
Is het waar dat u zich actief inzet voor het verwerven van een Europees ondersteuningscentrum voor de Joint Strike Fighter (JSF)?¹ Zo ja, op welke wijze?
- 2
Kunt u aangeven waarop de bewering² «volgens het ministerie van Economische Zaken betekent een JSF-centrum dertig jaar lang voor vele honderden mensen werk» is gebaseerd?
- 3
Op welke wijze heeft het bedrijfsleven aangedrongen op mededinging naar dit centrum?
- 4
Is het waar dat u binnenkort een opdracht aan een onderzoeksbureau zult geven om een studie uit te voeren naar de mogelijkheden om een JSF-ondersteuningscentrum te verwerven? Bent u bereid de onderzoekopdracht en uitkomsten daarvan openbaar te maken?
- 5
Kunt u aangeven wat op dit moment de kosten zijn voor de Nederlandse

staat indien besloten wordt het contract voor de ontwikkelingsfase (de SDD-fase) van de JSF te breken?

¹ «Nederland aast op centrum voor JSF», Algemeen Dagblad, 19 februari jl.
² idem.

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Van der Knaap** (Defensie), mede namens de minister van Economische Zaken. (Ontvangen 13 oktober 2003)

1 t/m 4
Het besluit om deel te nemen aan de SDD-fase van de JSF is voor een belangrijk deel gebaseerd op de mogelijkheden die deze deelname biedt voor de inschakeling van de Nederlandse industrie voor hoogwaardig technologisch werk. Hierbij gaat het er in eerste instantie om de Nederlandse industrie te betrekken bij de ontwikkeling en productie van de JSF. Het is echter ook van belang dat Nederland (zowel Defensie als de industrie) zich als SDD-partner voorbereidt voor de periode die volgt op de productiefase, de zogenaamde instandhoudingsfase van de JSF. Gezien het aantal deelnemende Europese partners is het niet uitgesloten dat voor de instandhoudingsfase een ondersteuningscentrum zal worden gevestigd in Europa. Een regionaal Europees ondersteuningscentrum kan het hoger onderhoud aan

vliegtuigen, vliegtuigcomponenten en motoren verzorgen. Voorts kan dit centrum voorzien in opslag- en distributiefaciliteiten, software beheer voor gevoelige onderhoudssystemen en opleidings- en trainingsactiviteiten. De verwachting is dat de instandhoudingsfase van de JSF meer dan 30 jaar zal duren. De vestiging van een dergelijk centrum in Nederland betekent voor vele jaren werkgelegenheid. Bovendien heeft het centrum een toegevoegde waarde als kenniscentrum voor de Koninklijke Luchtmacht. Daarom zet de Nederlandse overheid zich actief in voor het verwerven van Europees ondersteuningscentrum. In samenwerking met het ministerie van Economische Zaken en het «Netherlands Industrial Fighter Aircraft Replacement Platform» (Nifarp) wordt onderzocht in hoeverre Nederland qua expertise en infrastructurele voorzieningen een geschikte locatie is voor de vestiging van een ondersteuningscentrum. Het Nifarp behartigt in dit onderzoek de belangen van het Nederlandse bedrijfsleven. Onlangs heeft de regering daartoe een onderzoekopdracht verstrekt aan een extern onderzoeksbureau. De uitkomsten daarvan zullen bekend worden gesteld aan de Kamer.

Inmiddels is € 98 miljoen betaald aan de SDD deelname. In de Kamerbrief van 8 april 2002¹ is aangegeven dat tussentijds uit de SDD-fase kan worden gestapt.

Voor het opzeggen van de SDD-MOU geldt een opzegtermijn van 90 dagen. Daarnaast zijn er voor de periodieke betalingen van de SDD-bijdrage twee data voor de betalingsverplichting van belang: 15 juli en 15 december. Volgens deze brief kost uitstappen de belastingbetaler momenteel € 30 miljoen netto contant als de JSF alsnog later wordt aangeschaft en € 74 miljoen (netto miljoen) als de JSF later niet wordt aangeschaft. Na 15 september 2003 moet tevens de betalingsverplichting van 15 december worden voldaan en zijn deze bedragen respectievelijk € 44 miljoen en € 115 miljoen. Tevens is aangegeven dat (het voortzetten van) de deelname aan de SDD-fase de belastingbetaler geen extra geld kost t.o.v. het later kopen van de plank; de SDD-bijdrage zal met rente worden terugbetaald. Voor het berekenen van de uitstapkosten is in deze brief (zie tevens de aanvullende brief van 9 april 2002)² zowel voor de SDD-bijdrage als de overheidsvoordelen uitgegaan van een dollarkoers van € 1,15. Inmiddels is het valutarisico voor de SDD-bijdrage afgedekt met een termijndollarcontract met een dollarkoers van € 1,05587. Rekening houdend met deze dollarkoers voor de SDD-bijdrage en een geschatte dollarkoers van € 1 op de lange termijn voor de overheidsvoordelen, kost uitstappen de belastingbetaler momenteel € 26 miljoen netto contant als de JSF alsnog later wordt aangeschaft en € 65 miljoen (netto contant) als de JSF later wordt aangeschaft. Na 15 september 2003 zijn deze bedragen respectievelijk € 41 miljoen en € 103 miljoen.

¹ Kamerstuk 26 488, nr. 13.

² Kamerstuk 26 488, nr. 14.